

2024-10-15
Dnr: A2024/00878
Vårt Dnr: 036/2024

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
a.iu@regeringskansliet.se

Sveriges Dövas Riksförbunds synpunkter på Slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41)

Om Sveriges Dövas Riksförbund

Sveriges Dövas Riksförbund, i det följande SDR, driver frågor, agerar kraftfullt och väcker opinion om dövas mänskliga och demokratiska rättigheter. Vi arbetar för rätten och möjligheten att använda svenskt teckenspråk. Det svenska teckenspråket är av central betydelse i våra liv och avgörande för delaktighet på lika villkor i det svenska samhället.

Sammanfattning

SDR välkomnar möjligheten att ge synpunkter på slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration ([SOU 2024:41](#)). Vi arbetar för dövas rätt till delaktighet i samhället och betonar vikten av att integration omfattar alla, inklusive döva. Vårt fokus är att lyfta dövas specifika behov i integrationsinsatser och säkerställa att åtgärder tas för att främja dövas fulla deltagande i det svenska samhället.

Vikten av representanter med sakkunskap om dövas frågor i integrationspolitik

Det är avgörande att sakkunniga med specifik kunskap om dövas förutsättningar inkluderas i arbetet med integrationsfrågor. Döva möter unika utmaningar i sin integration, särskilt när det gäller tillgången till kommunikation, tolktjänster och svenskt teckenspråk. SDR har tidigare lyft detta i flera remissvar, där vi efterfrågat att en sakkunnig inom dövas utbildning och arbetsmarknadsförutsättningar ingår i relevanta delegationer och kommittéer.

Stöd för Funktionsrätt Sveriges remissvar

SDR stödjer Funktionsrätt Sveriges remissvar på betänkandet [SOU 2023:24](#), där vikten av intersektionellt perspektiv lyftes. Döva personer med utländsk bakgrund möter särskilda utmaningar som inte alltid belyses tillräckligt i dagens integrationsarbete. Vi anser att det är nödvändigt att specifika åtgärder riktas mot denna grupp för att förbättra deras möjlighet att fullt ut delta i arbets- och samhällslivet.

Dövas unika utmaningar inom integrationsområdet

Dövas specifika behov, särskilt inom språklig integration och tillgång till svenskt teckenspråk, måste tas i beaktande för att skapa verklig inkludering. Språkförståelse och kommunikationsmöjligheter för döva, där svenskt teckenspråk spelar en central roll, måste inkluderas i integrationsinsatser och stöd. Nuvarande betänkande lyfter språklig integration men missar ofta att inkludera svenskt teckenspråk som en nödvändig komponent för dövas delaktighet i arbets- och samhällslivet.

Tillgång till tolktjänster

För att möjliggöra dövas deltagande i utbildningar och på arbetsmarknaden krävs en tillgänglig tolktjänst. Vi på SDR vill påminna om våra tidigare remissvar ([SOU 2022:11](#)) där vi betonat att tillgången till tolktjänster är en grundläggande rättighet som måste säkerställas på alla nivåer.

SDR står till förfogande

Sveriges Dövas Riksförbund står till förfogande för att ge förslag på lämpliga sakkunniga inom dövas rättigheter, särskilt gällande integration. Vi bidrar gärna till att förbättra förutsättningarna för dövas deltagande i det svenska samhället.

Avslutningsvis

Sveriges Dövas Riksförbund vill understryka att en inkluderande integrationspolitik kräver att dövas unika förutsättningar och behov beaktas. För att döva personer ska kunna delta på lika villkor på arbetsmarknaden och i samhällslivet är tillgången till svenskt teckenspråk, tolktjänster och kunskap om dövas rättigheter avgörande. Vi samarbetar gärna med berörda aktörer för att säkerställa att döva inkluderas fullt ut i framtida integrationsinsatser. Vi är tillgängliga för att bidra med vår sakkunskap i detta arbete.

Med vänliga hälsningar

Åsa Henningsson, förbundsordförande
Sveriges Dövas Riksförbund